

Xəstəlik sinifi (XBT-10)	AB – Bəzi infeksiyon və parazitar xəstəliklər

İlkin versiyanın tərtibatçı (İSİM)	Kazımova Z.

XBT-10 rubrikası	Xəstəliklər
B17	Digər kəskin virus hepatitləri
B17.1	Kəskin C hepatiti
B18	Xroniki virus hepatiti
B18.2	Virus mənşəli xroniki C hepatiti

Müalicə

Müasir BTVƏP-nin mövcudluğunda C virus hepatitinin müalicəsi üçün interferon-tərkibli rejimlər artıq istifadə edilmir. Bütün BTVƏP-lar (birbaşa təsirli virus əleyhinə dərman preparatlarının) virusun müxtəlif genotiplərinə qarşı effektivliyindən asılı olaraq 2 qrupa bölünür:

- ▶ pangenotipik – bütün genotiplərə qarşı təsirlidir
- ▶ genotip spesifik – yalnız bəzi genotiplərə qarşı təsirlidir (Cədvəl 1)

Cədvəl 1. 2016 - 2018-ci ildə Avropada təsdiqlənmiş BTVƏP-lar

Preparatın adı	Buraxılış forması və tərkibi	Qəbul qaydaları
Pangenotipik preparatlar və ya onların kombinasiyası		
Sofosbuvir	1 tablet – Sofosbuvir 400 mq	Bir tablet gündə bir dəfə
Daclatasvir	1 tablet – Daclatasvir 60 mq	Bir tablet gündə bir dəfə
Sofosbuvir/Velpatasvir	1 tablet – Sofosbuvir	Bir tablet gündə

	400 mq + Velpatasvir 100 mq	bir dəfə
Sofosbuvir/Velpatasvir / Voxilaprevir	1 tablet – Sofosbuvir 400 mq + Velpatasvir 100 mq +Voxilaprevir 100 mq	Bir tablet gündə bir dəfə
Glecaprevir/ Pibrentasvir	1 tablet – Glecaprevir 100 mq + Pibrentasvir 40 mq	Üç tablet gündə bir dəfə
Genotip-spesifik preparatlar və ya onların kombinasiyası		
Sofosbuvir/Ledipasvir	1 tablet – Sofosbuvir 400 mq + Ledipasvir 100 mq	Bir tablet gündə bir dəfə
Paritaprevir/ Ombitasvir/ Ritonavir	1 tablet – Paritaprevir 75 mq + Ombitasvir 12.5 mq + Ritonavir 50 mq	İki tablet gündə bir dəfə
Dasabuvir	1 tablet – Dasabuvir 250 mq	Bir tablet gündə iki dəfə (səhər və axşam)
Grazoprevir/Elbasvir	1 tablet – Grazoprevir 100 mq + Elbasvir 50 mq	Bir tablet gündə bir dəfə

Cədvəl 2. HCV-monoinfeksiyalı və ya HCV-İİV-ə yoluxmuş yetkin (>18 yaş) və yeniyetmə (12-17 yaş) sirrozu olmayan XCVH və ya kompensasiya olunmuş (Child-Pugh A) sirrozu olan xəstələrin genotip/subtip əsasında müalicəsi üçün tövsiyələr

Müalicə olunmayan xəstələr (heç vaxt HCV infeksiyasına görə müalicə almamış xəstələr kimi müəyyən edilir) və müalicə təcrübəsi olan xəstələr (əvvəllər pegilə edilmiş İFN-a və ribavirin; pegilə edilmiş İFN-a, ribavirin və sofosbuvir; və ya sofosbuvir və ribavirinlə müalicə almış xəstələr kimi müəyyən edilirlər)

Müalicə növü	Genotip	Sirrozu olmaması	Əvvəlki müalicə təcrübəsi	Sofosbuvir/velpatasvir	Glecaprevir/pibrentasvir	Sofosbuvir/velpatasvir/voxilaprevir	Grazoprevir/elbasvir
Genotip/subtipin müəyyən edilməsinə əsaslanan müalicə	Genotip la, lb,2,4, 5 və 6.	Sirrozu olmayan	Müalicə olunmamış	12 həftə	8 həftə	Tədbiq olunmur	12 həftə (ancaq genotipe lb)
			Müalicə olunmuş				
		Kompensə	Müalicə				

		olunmuş (Child-Pugh A) sirroz	olunmamış				
			Müalicə olunmuş		12 həftə		
Genotip 3	Sirrozu olmayan		Müalicə olunmamış	12 həftə	8 həftə	Tədbiq olunmur	Tədbiq olunmur
			Müalicə olunmuş		12 həftə		Tədbiq olunmur
	Kompensə olunmuş (Child-Pugh A) sirroz		Müalicə olunmamış	12 həftə çəkiyə uyğun ribavirin ilə ³	8-12 həftə ^b	12 həftə ³	Tədbiq olunmur
			Müalicə olunmuş		16 həftə		Tədbiq olunmur
Subtip 11,4r,3b,3g, 6u, 6v və ya digər bir və ya bir neçə subtip təbii olaraq NS5A RAS-ni ehtiva edən ^c	Sirrozu olmayan		Müalicə olunmamış	Naməlum	Naməlum	12 həftə	Tədbiq olunmur
		Müalicə olunmuş					
	Kompensə olunmuş (Child-Pugh A) sirroz		Müalicə olunmuş				

a) Müqavimət testi aparılırsa, yalnız ilkin mərhələdə NS5A Y93H RAS olan xəstələr sofosbuvir/velpatasvir plus ribavirin və ya sofosbuvir/velpatasvir/voksilaprevir ilə müalicə edilməlidir, Y93H RAS olmayan xəstələr isə yalnız sofosbuvir/velpatasvir ilə müalicə edilməlidir.

b) Kompensasiya olunmuş (Child-Pugh A) sirrozu olan genotip 3 ilə yoluxmuş və müalicə almamış xəstələrdə qlekaprevir/pibrentasvir ilə müalicə 8 həftəyə qədər qısaldıla bilər, lakin bu tövsiyənin ehtibarlığını qiymətləndirmək üçün daha çox məlumat tələb olunur.

c) NS5A bölgəsinin populyasiya və ya dərin sekvensiya analizi (cutoff 15%) vasitəsilə ilə müəyyən edilmiş.

Kəskin C virus hepatitinin müalicəsi

Yeni qazanılmış hepatit C de novo xəstələri sofosbuvir/velpatasvir və ya qlekaprevir/pibrentasvir kombinasiyası ilə 8-12 həftə ərzində müalicə edilməlidir.

Alternativ olaraq: **Sofosbuvir və daclatasvir** - 12 həftə.

Virusoloji cavab müalicədən 12-24 həftə sonra qiymətləndirilməlidir, belə ki, gecikmiş residivlər haqqında məlumatlar mövcuddur.

Xroniki HCV infeksiyasının immun komplekslərlə əlaqəli qaraciyərdənkənar təzahürləri

Xroniki HCV infeksiyasının immun komplekslərlə əlaqəli bir neçə ağır sistem təzahürləri təsvir edilmişdir.

Xroniki HCV infeksiyası ilə əlaqəli qarışıq krioqlobulinemiya və böyrək xəstəlikləri ümumi tövsiyələrə uyğun olaraq pangenotipik BTVƏP kombinasiyaları ilə müalicə edilməlidir

HCV ilə əlaqəli olan böyrək çatışmazlığında rituksimabın istifadəsinə göstərişlər multidissiplinar komanda tərəfindən müzakirə edilməlidir.

Ümumi tövsiyələrə əsasən, HCV ilə əlaqəli limfoma, potensial dərman qarşılıqlı təsirləri nəzərə alınmaqla, spesifik kimya terapiyası ilə birlikdə pangenotipik BTVƏP rejimləri ilə müalicə edilməlidir.

Ədəbiyyat

C VİRUS HEPATİTİNİN DİAQNOSTİKA VƏ MÜALİCƏSİ ÜZRƏ KLİNİK PROTOKOL (2-ci nəşr, yenilənmiş) – İSİM

<https://www.isim.az/upload/File/reports/hepatitC2022.pdf>